

Vyjádření k publikování v národních časopisech a dopadům na hodnocení v rámci Metodiky 2017+

Během konferencí pořádaných k představení Metodiky 2017+ i na okraji jiných setkání se často objevují dotazy k hodnocení publikací uveřejněných v národních časopisech, přesněji časopisech, které jsou vydávány v České republice a v českém jazyce. Původci výsledků si nezhřídkavě stěžují na ostrakizaci a snahy o potlačení takové publikační aktivity ze strany vedení výzkumných organizací. Proto se Komise pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů (dále jen KHV) rozhodla pro toto vyjádření.

KHV si plně uvědomuje, že odborné texty publikované v českém jazyce hrají významnou roli v seznamování odborné veřejnosti s výsledky základního a aplikovaného výzkumu, v tvorbě a rozvoji české odborné terminologie a obecně napomáhají šíření a popularizaci výstupů vědy a výzkumu v České republice. Plní tím i třetí roli univerzit a dalších výzkumných organizací.

Časopisů, ve kterých jsou odborné texty publikovány zcela nebo zčásti v českém jazyce a jsou indexovány v databázích jako je Web of Science není mnoho. Tyto časopisy se kvůli malému dopadu plynoucímu z jazykového „znevýhodnění“ bohužel objevují v horších pásmech (typicky čtvrtý kvartil podle AIS) a bývají proto hodnoceny negativně. V této souvislosti je často přehlížena skutečnost, že se v takových databázích objevují jen časopisy kvalitní a důvěryhodné (např. s ohledem na kvalitu recenzního řízení a publikační praxi). Pokud má výzkumná organizace výstupy tohoto typu mezi publikacemi svých autorů, nepředstavuje to problém, pokud tyto publikace „vyvažují“ kvalitní výstupy v mezinárodních časopisech vyšších pásmech. Bibliometrické zprávy za výzkumné organizace (Modul 2) nově obsahují informace o publikacích v národních časopisech a lze je tak snadno „oddělit“ od publikací ostatních i adekvátně hodnotit.

Publikování v národních časopisech (a v češtině) by nemělo být prioritou české vědy, ale mělo by být uvážlivě hodnoceno jako příspěvek k rozvoji a kultivaci vědeckého prostředí na národní úrovni a k zavádění nových postupů a doporučení odborných komunit. Jako takové by mělo být hodnoceno také jako součást širší společenské role výzkumných organizací, které se posuzuje v rámci Modulu 3 Metodiky 2017+.

Na základě diskuse členů KHV a Sekce pro hodnocení Úřadu vlády sepsal prof. P. Štěpnička. Vyjádření bylo schváleno na 171. jednání KHV dne 10. 2. 2025.